

נרות חנוכה - ב

זמן הדלקת נרות חנוכה

שבת כא, ב

מצותה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק ... דאי לא אדליק מדליק, ואי נמי לשיעורה. עד דכליא ריגלא דתרמודאי (שם אומה מלקטי עצים דקים, ומתעכבין בשוק עד שהולכים בני השוק לבתיהם משחשכה ומבעירים בבתיהם אור, וכשצריכין לעצים יוצאים וקונין מהן, רש"י).

תוס' שם ד"ה דאי

ומכל מקום אם איחר ידליק מספק, דהא משני שינויי אחרינא. ולר"י נראה דעתה אין לחוש מתי ידליק, דאנו אין לנו היכרא אלא לבני הבית, שהרי מדליקין מבפנים.

רי"ף שם (ט, א)

עד דכליא רגלא דתרמודאי, פירוש עצים ידועים אצלם ונקראים תרמודא, ובני אדם המביאין אותם נקראין תרמודאי, ומתעכבין עד אחר שקיעת החמה כמו חצי שעה, עד שמגיעין לבתיהם.

שוע"ר סי' קפח

שבראש חודש חנוכה ופורים ... אין בהם תוספת מחול על הקדש.

שוע"ר סי' רסא בקונטרס אחרון ס"ק ג

אפילו בט' באב שאין בו תוספת, אם קיבל עליו אפילו תעניתו לבד נאסר בכל חומרותיו.

שוע"ר סי' רסג

ז אשה המדלקת, מקבלת שבת עליה בהדלקה זו. ולכן תתפלל מנחה תחלה.

סדר הכנסת שבת

בשליש שעה משעות השוות אחר שקיעה האמיתית הוא ודאי לילה...

אחר שקיעה ... לענין תפלת המנחה שהיא מדברי סופרים, אין למחות ביד המקילין בין בחול בין בשבת. דאחר השקיעה מיד הוא בין השמשות ... וכן פסק הפרי חדש לאורח חיים סימן תרע"ב.

שוע"ר סי' תלא

ה איחרו זמן הבדיקה עד זמן הבהקת הנר דהיינו צאת הכוכבים [כשיש עדיין אור היום קצת].

ו ואף על פי שעדיין לא קרא קריאת שמע של ערבית, וקריאת שמע היא מצות עשה של תורה, וגם היא תדירה בכל יום ויום ב' פעמים, וכל התדיר מחבירו קודם את חבירו, אעפ"כ צריך להקדים את הבדיקה לפני קריאת שמע ותפלה, לפי שהיא מצוה עוברת, שאם לא יבדוק מיד בצאת הכוכבים הרי הוא נקרא עובר על תקנת חכמים.

רמ"א סי' תרעא

ז ונוהגין להדליק בבית הכנסת בין מנחה למעריב. ויש נוהגין להדליק בערב שבת קודם מנחה.

שו"ע סי' תרעב

א אין מדליקין נר חנוכה קודם שתשקע החמה אלא עם סוף שקיעתה, לא מאחרים ולא מקדימים. ויש מי שאומר שאם הוא טרוד יכול להדליק מפלג המנחה ולמעלה.

ב אם עבר זה הזמן ולא הדליק מדליק והולך כל הלילה.

מ"א שם

א סוף שקיעתה, היינו צאת הכוכבים.

ו כל הלילה, בב"י כתב דהוי ספיקא דדינא, ואם כן משמע שאין לברך. אבל מדסתם בשו"ע משמע דעתו שיברך. ורש"ל כתב דוקא עד חצות, ואם כן אחר חצות אין לברך. ובהגהות מיימוניות כתב כל זמן שבני הבית נעורים, אפילו עד עמוד השחר, עכ"ל. וכן נראה לי להורות, אבל אם ישנים אין לברך עליהם.

פרי חדש שם

א סוף שקיעתה, פירוש דהיינו צאת הכוכבים ... ואינו עיקר, אלא היינו תחלת שקיעת החמה.

חמד משה שם

ג הנראה דאם שכח או נאנס ולא הדליק עד שישנו כולם, יקיץ ב' או ג' מהם וידליק, ואם אי אפשר להקיצם מכל מקום ידליק ויברך.

פרי מגדים אשל אברהם ס"ק ג

וראוי ליתן שיעור שמן בריוח שיהיה דולק שיעור חצי שעה בלילה מצאת הכוכבים עד רגל משוק.

משנ"ב שם

א יש הרבה ראשונים דסבירא להו דכונת הגמרא הוא על תחלת שקיעה ... [אכן יטיל בה כל כך שמן שידלוק חצי שעה אחר צאת הכוכבים].

ס' המנהגים – חב"ד ע' 70-71

מדליקים **בין מנחה למעריב** (ובהערה 9: הדעות בזה ראה טושו"ע סתרע"ב ונ"כ).

מדדיקים שידלקו הנרות חמישים מינוט לכל הפחות.

בערב שבת הסדר הוא: מנחה, נר חנוכה, נר שבת. (ובהערה 26): "מנחה ואחר כך נר חנוכה, כמו שתמיד קדם להדלקת המנורה (שערי תשובה ופרי מגדים סימן תרע"ט). ועוד **שלא יהי' תרתי דסתרי כו"י**".

אגרות קודש ח"י אגרת ג'קטו

בפירוש לא שמעתי טעמו. ובדרך אפשר יש לומר אשר כיון שישנן דיעות חלוקות בזמן ההדלקה אם הוא קודם תפלת מעריב או לאחר, לכן **מהדרין לעשות כשתי הדיעות**, היינו להדליק לאחר תפלת מנחה ובאופן שיהי' שמן בנרות כדי כל השיעור לאחר מעריב, ואין הזמן גרמא לעיין באריכות בזה. וראה פרי מגדים ס"י תרע"ב א"א סק"ג, ובמשנה ברורה שם. סדר הכנסת שבת שבסידור רבנו הזקן.